

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

118. An Confessarius possit commutare per Bullam Cruciatæ votum
disjunctivum, modo quo supra diximus, quando materia non reservata
effecta est impossibilis, itaut vovens nequeat partem non reservatam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

propositum. Ergo, cum votum in ratione voti remaneat cum eadem imperfectione, quam habebat ante electionem, & cum eadem mixtione materiae, erit dispensabile, & commutabile, sicut erat ante electionem. Hec omnia Pasqualigus, ex quibus patet responsio ad argumentum Magistri Gallego.

Sup.hoc sup. in Ref. 9.4. & inf. in Ref. 119. §. 9. & inferioris in tr. 4. Ref. 17. Nota hic obicitur votum castitatis meu*emissum posse commutari virtute Cruciae, & Iubilaei.* Ita me citato Pasqualigus deci. 302. num. 4. & me citato Quintanaduñas num. 14. & me citato Escobar prob. 89. num. 7. & me citato Mendo num. 113. & me citato Leander de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disposit. 14. quæst. 107.

RESOL. CXVII.

An votum disiunctuum Religionis, vel perfectæ Castitatis sit per Bullam Cruciae, vel Iubilem dispensabile?
Ex p. 1. tract. 7. & Misc. 7. Ref. 17.

Dixit in Ref. §. 1. **D**E votis disiunctiis, quando una pars est reseruata, & alia non, ego plura dixi in tract. de Bulla Cruciae, & nouissime me citato dixit Leander de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disposit. 14. quæst. 12. lare, & infra, cum sequenti. Sed difficultas est in casu proposito, nam utraque pars voti reseruata est, & hoc non obstante affirmatiuè responderet Pater Pasqualigus in præxi de Iubile quæst. 301. num. 3. vbi sic ait, Votum alternatum antequam fiat electio unius partis, non est perfectum, & complectum, quia nondum est de materia determinata, sed determinanda: unde est sufficiens: vt inferre possit executionem; ergo nondum est votum complete emissum, sed est veluti adhuc in fieri, quia debet determinari ad alteram partem, vt possit executioni mandari, & proinde non venit nomine voti strictè saltem accepti, quia ut notat Menochius confil. 133. num. 12. Actus, qui perfectiōnem non habet, & est adhuc in fieri, non meretur nomen actus. Et ideo non continebitur sub reseruatione; quia cum reseruatio sit strictè accipienda, se extendit solum ad vota strictè accepta, & cum proprietate.

2. Confirmatur secundò: votum alternatum habet tacitam conditionem respectu virtutisque partis, si votans illam eligat, & proinde ante electionem neque ad unam, neque ad aliam partem obligat, sed solum de praesenti obligat ad eligendam unam, aut alteram partem. Ergo non est votum reseruatum, quia neque est determinatum obligandi se mediante electione, aut ad religionem, aut ad castitatem. Reseruatio autem cadit solum supra vota, quae sunt determinatae de castitate, aut de Religione. Ita Pasqualigus.

3. Sed ut verum fatetur, dum hanc opinionem legi, mihi non placuit, & postea de illa interrogatus negatiuè respondi, fretus auctoritate Sanchez, Suarez, & Ludouici de la Cruz, nunc vero inuenio illam reprobare Patrem Bardì in selecto lib. 5. quæstione 12. numero 36. vbi sic ait; Dicendum est cum hac secunda sententia, quam puto certam: nam prior illam quam tuerit Pasqualigus non videtur solidi fundamento iniuri, vt mox ex solutione eius argumenti patet, probari potest nostra conclusio, eam rationem (qua virtutis Authorē citati) aliquando fusius ampliando, tali pacto: quoties tota materia voti est reseruata toties votum ipsum est reseruatum: Sed votum disiunctum, de quo agimus, ex suppositione habet totam materiam reseruatam, ergo votum disiunctum, de quo agimus, est reseruatum: per consequens commutari non poterit virtute Iubilei, probatur major; nam votum recepit reseruationem, aut ne-

gotiationem eiusdem à materia circa quam versatur, unde si materia erit reseruata, ipsum quoque reseruatum erit.

4. Ad argumentum ex Pasqualigo deductum, respondetur negando antecedens, in quo dicebatur votum disiunctum habens utramque partem sue materiæ reseruatum, non esse reseruatum: ad eius probacionem cum distinctione est procedendum, vt omnis æquiuocatio tollatur: cum enim dicitur tale votum disiunctum esse imperfectum, si per imperfectionem intelligatur indeterminatio quod tales materiam particularē, & in specie, concedo quod sit imperfectum: si vero intelligatur imperfectio, seu indeterminatio quod materiam reseruatam vt sic & in genere negatur. Votum igitur istud quod materiam reseruatum, est omnino perfectum, & determinatum, quia procedit à voluntate omnino determinata, nam voluntas nullam habet indifferentiam in ordine ad materiam reseruatum, quamvis indeterminata sit in ordine ad electionem huius, vel alterius partis materie reseruata, porrò non appetat cur votum ad hoc vt sit determinatum & reseruatum, debet esse de materia reseruata in specie, & non in genere, & debet procedere à voluntate determinata ad materiam specificam, & non genericam, nam & ipsa quoque materia generica suam habet determinationem, & per consequens sufficiens erit ad inducendam reseruationem in votum.

5. Ad confirmationem concedo in voto alteratio implicitè concineri conditionem respectu virtutisque partis, quatenus votans manet sua in libertate ad eligendam potius unam, quam alteram partem; ex hoc vero non sequitur tale votum non esse reseruatum si tota materia est reseruata, & votans eligendo necessitatim materiam reseruata elegere, neque ex tali libertate votantis sequitur quod votum sit imperfectum & indeterminatum. Hac Bardì, unde puto non esse recedendum ab hac negativa sententia, nec posse Confessarii virtute Bullæ aut Iubilei in voto emulo dispensare, & ita sensurum aliqui ministri huius Curiae Romanae, & de hac difficultate à me interrogati.

RESOL. CXVIII.

An Confessarius possit commutare per Bullam Cruciae votum disiunctum, modo quo supra diximus, quando in materia non reseruata effecta est impossibilis, statim uenientis nequeat partem non reseruatum adimplere, sed tantum partem reseruatum? Ex p. 1. tract. 11. Ref. 74.

§. 1. **E**T ita erit casus. Emisit, v. g. aliquis votum castitatis, seu peregrinandi ad aliquam Ecclesiasticam B. Virginis, vel dandi centum aureos aliqui Holpitali: potest ex morbo non potest peregrinari, vel amittere matrimonium, & ideo materia voti non reseruata effecta est impossibilis, & remanet possibilis materia voti reseruata petitur in tali casu possilime Confessarius virtute Bullæ hoc votum commutare. Negatim sententiam docuit Bonac tract. de legib. disp. 4. q. 1. p. 1. tract. 7. & 11. quia materia illa vere est reseruata, & est adimplenta ex vi voti.

2. Sed contrarium sententiam affirmandam esse possum, quam docet Suan. de relig. tom. 2. lib. 6. c. 14. n. 4. & Sanch. in sim. lib. 4. c. 40. n. 44. Et ratio est: quia tale votum per se, & ex natura sua nunquam obligavit votantem ad partem reseruatam: sed postmodum obligatio ad illam oritur per accidens ex solo facto, & impossibilitate alterius materie non reseruata: unde patet responsio ad argumentum Bonacine: dicimus enim materiam illam esse reseruata per accidentem ob impossibilitatem materie, non autem ex vi voti.

RESOL.